

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

## SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.  
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETESEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyilttér sora 20 kr.

## KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

## A parlamentarizmus veszedelme.

Arad, május 26.

Lassan, de vaskövetkezéssel halad a világtörténelem a maga útján, és teremti a jelen- de a késő utókornak is a tanúságokat, melyek azomban fájdalom inkább csak az iskolapadokon sziveltetnek meg, míg a közéletben a nemzetek csak úgy mint egyesek, a maguk kárán tanulnak.

A kis Szerbia és annak a közfelfogás és az alattvalókat kötelező törvények szerint kiskorú királya tette meg az első lépést, az első kísérletet abban az irányban, melyet a művelt és birtokos osztály mind jobban óhajt és hangosabban követel, hogy a lelketlen izgatók által félrevezetett tudatlan tömeg kezéből a közügyek intézése körül birt döntő befolyás kivéssék, és oly tényezőkre bizassék, melyeknek hatáskörébe az — az ő intellektuális és morális fölényük és rátermettségük fogva tényleg tartozik.

Ha végig tekintünk Európa összes országain, nem azt látjuk-e, hogy mindenütt, hol állandó válságok dúlják az államok szervezetét, és akadályozzák a népek kulturális és anyagi felvirágozását, a baj épen ott gyökeredzik, hogy a tudatlan tömegnek és vagyontalan proletáriátusnak nagyobb befolyása van az alkotmány sánczain belül, mint az őt az államkormányzat és a békés fejlődés érdekében természetesen megilletné.

E lap élén volt alkalmunk már több ízben rámutatni az internacionális radikalizmus azon botor doktrínájának köz-

veszélyes természetére, melyet az általános szavazati jog propagálása különösen nálunk Magyarországon magában rejt, s mely az által, hogy a tudatlan, vagyontalan és széthúzó elemeket a kormányzat és törvényhozás tényezői közé még nagyobb mértékben fölvenné, közéletünk békés fejlődését, sőt alkotmányos szabadságunk biztosítékait is állandóan veszélyeztetné.

Miért hangoztatta csak a legutóbbi képviselőházi viták alatt Apponyi és az ő pártja az új választásokat az országban? miért hirdeti ezt az organumaiban? ha nem azért, mert reméli, hogy a tudatlan tömeget és a nemzetiségi választókat a szószekek- és hordókról egyaránt hirdendő hazug jelszavakkal és a tényeket maguk valóságából kiforgató ámitásokkal a szabadelvű reformok és azokkal együtt a kormány ellen hangolhatja?

Rendkívül aktualis és tanulságos az, a mit erre nézve Wekerle Sándor miniszterelnök május 21-iki nagyhatású beszédében Apponyinak válaszolt:

„Nekem erős a meggyőződés, hogy ha a kérdéseket tisztán és úgy állítják oda a legalsóbb osztályok elé is, a mint azok vannak; ha nem úgy tüntetik fel, mint a hogy tel szeretik tüntetni különböző oldalról, hogy mi a vallást, a házassági kötelek szentségét, szóval mind azt, a mi becses, tiszteltreméltó és szent az emberek előtt, teljes radikalizmussal feiforgatjuk: ha nem úgy tüntetik fel, mintha mi felmondásra való házasságot akarnánk inaugurálni, hanem valójában erkölcsi következményeiben az igazságnak megfelelően tüntetnek fel álláspontunkat: akkor én nem telnék soha a magyar nép józanságától, hogy az álláspontunkat nem

fogja támogatni. De akkor, midőn az iránt biztosítékaim nincsenek és sem nekem, sem egyetlen kormánynak nincsenek oly hatalmi eszközök a kezében, hogy a legrobotabb visszaélésnek a szent nevek alatt tűzött visszaéléseknek (Egy hang a jobboldalon: Szűz Máriával!) és agitációknak útját szegje: akkor én nem merem és nem akarom Magyarország közvéleményét annak kitenni, hogy ily kérdéseket vigyünk a választók elé.“

Íme, itt van a széles alapú cenzusra épített alkotmányosság állandó veszedelme, hogy t. i. közveszélyes, hatalmi érdekeket hajhászó politikai kalandorok félrevezetik, ámitják, fanatizálják a tömeget, kormány, párt és alkotmány válságokat idéznek föl, mind sűrűbb egymásutánban, míg végre lehetetlenné tevének az alkotmányos kormányzást — céljaikhoz képest az anarkianak, vagy mint Apponyinál az eset, a klerikális reakciónak és abszolutizmusnak egyengetik útjait.

A Szerbiában az 1888-iki alkotmány alapján létesített paraszuralom 6 éves tartama épen elég volt ahhoz, hogy a „nem adóznak“ jelszóval a döntő befolyáshoz jutott tömeg az alkotmányos kormányzást lehetetlenné tegye. Tanúságos példája folyt le most Szerbiában annak, miként lehet a szabadsággal a szabadságot megölni, és a viszonyokat oda fejleszteni, hogy a személy- és vagyonszűkösség a sajtó tulkapásai, a tömeg rakoncátlansága s a velök egyértelműen levő hatóságok gyáva elnézése által türhetetlenekké legyenek, hogy a közadók forrásai kipadjanak, az állampénztár kifosztassék, a zsold és fizetés nélkül maradt katonaság és tisztviselői kar az éhség és uzso-

## Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

### A „széltépett Rózsalevelek“ből.

#### I.

Ha nappal jutsz eszembe,  
Abrándos szép alak!  
Bád gondolok merengve,  
Szemem oly álmatag.

Ha éjjel újra látom  
Csodás nagy kék szemed,  
Hej — elkerül az álom  
S gyötör a képzelet.

#### II.

Egy szózat kínoz engem  
Iszonyún, szüntelen,  
Suttogja mély keserőben  
Zokogva: szerelem...

Oly édes, oly merengő,  
Mint költők versei,  
Panaszos esti szellő  
Nincs mód felejtetni.

Pekry Károly.

### Hit, remény, szeretet.

Oh volt idő, midőn büszkén  
Bennem is élt a hit,  
Oh hittem én is egykoron  
Leányka! csókjaid!

Oh nyílt az én keblemben is  
Az ábrándos remény,  
Reméltem hűséget, jövőt,  
Jövőt... oh én szegény!

Elfonnyadt rég a hit, remény,  
Almom is elveszett,  
Csak egy még mindig a tied:  
Az örök szeretet!

Rottár Sándor.

### Kilencz menyasszony.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Irta: CSITT.

#### III.

### Helén.

Ekkor esett meg velem az a nálam nem épen szokatlan dolog, hogy hamarosan szerelemre gerjedtem egy olyan leány iránt, aki nem született komoly szerelemre, hanem általános nézetek szerint csak arra való, hogy tü-

relmetlenkedés nélkül el tudja viselni másoknak iránta többé-kevésbé érzett futó szerelmét. Élő hazugság volt az egész leány! Nem vettem rossz néven tőle, mert tudtam, hogy az a hivatása, hogy mindenki elhitesse, aki előtte szeretkezési hajlandóságot árul el, hogy egyedül csak őt szereti.

S hogy körülrajongták ezt a leányt! Nem is csoda. Szépségét meg sem kísértem leírni. Lángvörös hajával élénk ellentétet képeztek barnonyfehér arczbőre s ragyogó fekete szemei. S volt valami abban a leányban, ami ellenállhatlanul vonzott mindenkit a kávéházi pénztárhoz, amelyben Helén trónolt; s akit egyszer odavonzott az a valami, az föltétlenül belehabarodott abba a csodás leányba.

Soha sem irigyeltem senkitől azt a boldogságot, amelyet meg tudott szerezni magának, de mikor azt láttam, hogy Helénnek nagyon tetszik az uniformis, elfeledkeztem róla, hogy mikor gyermekkoromban katonai pályára szánt apám, addig ordítottam telesíránkozva a szülői házat, még meg nem engedték, hogy vasuti baktek akarjak lenni.

Irigyeltem az uniformist. Igen, irigyeltem különösen egy czingár hadnagyocskától, a ki minduntalan ott ólalkodott Helén körül. Ma csak kacagni tudom azt, hogy mennyire szerettem s mennyire féltettem azt a szélsap

rának kiszolgáltassék, a javadalmazó állások a népámitó kortesek, pártvezetők és képviselők közt kiosztassanak s végül még az uralkodó is a trónjától megfosztassék. Ide vezet a tömeg befolyása, a paraszt uralom, ide vezetnek az oly intézmények, melyek a tudatlan proletárságnak szolgáltatják ki a parlamentet s ezzel nem csak a törvényhozást, de még a kormányzatot is.

A tömeg uralma sodorja az alkotmányos államokat egymás után a válságba; ez növeli a szocializmust és anarchiát Francziarországban a társadalom nyakára és semmisíti meg ottan a kormányzat állandóságát; ez teszi lehetővé a munkáskérdés előnyomulását az angol parlamentben és az ország szétdarabolását törvényhozás útján; ez szorítja vissza Németországban a szabadelvű középosztályt, a polgári elemet a közéletben őt megillető befolyástól, ez osztja meg ott az országház ülőhelyeit a proletáriatus, az egyház és a latifundiumok képviselői között, ez hozta vissza az országba annak halálos ellenségeit, a jezsuitákat.

Es ezen tömeg butaságára számít manálunk is *Apponyi*, midőn egyik szócsöve, a klerikális szélbali *Magyarország* által proklamáltatja kormányra lépését és páratlan naivitással küldi ultimátumszerű üzenetét a szabadelvű pártnak, melynek egyes tagjai ha *tekintélyes számmal* nem fognak *Apponyi* és társai köré sorakozni *választások nélkül*, akkor semmi kétség nem lesz ez iránt a *megejtendő új választások esetében*.

Csuda-e, ha a tömeg uralmára épített ilyen alkotmányos intézményeknek még erőszakos megszüntetését is ott, ahol — mint Szerbiában is — a legveszedelmesebb politikai anarchiára vezettek, senki sem sajnálja, első sorban magának az alkotmányos szabadságnak érdekében nem.

A most végbement államcsinyt, mely minden más körülmények között, mint a felülről intézett reakzionárius forradalom, erős kifogás alá esik, az adott viszonyok között *legitimálja a humanizmus és a szabadság érdeke*.

leányt. Naiv lelkem egész aréjével szerettem s féltettem olyan kétségbeesett dühvel, hogy feleségül akartam venni. El is határoztam, hogy beszéljek vele, megmondom neki, hogy szeretem s ha lemond kedvemért az uniformisról, feleségül is veszem.

Addig még nem is beszéltem vele, csak messziről szerettem némán, szóvalanul. Elhatározásom szilárd volt, mint mindig. Nyomban beszéltem volna vele, de nem lehetett a sok — uniformistól.

Négy nap múlva következett be az alkalmas pillanat. Helén egyedül ásitozott kora délután a kasszában. A katonák valami banketten voltak. Az alkalom épen kapóra jött, mert már nagyon tele volt a szívem — szalmalánggal.

Leültem a kassza melletti asztalhoz. A kapuczineremet hamarosan lenyeltem s csak a végén vettem észre, hogy zavaromban, no meg Helénnek egy reám tévedt pillantása nyomán kifelejtettem belőle a cukrot. Édes volt az nekem akkor úgy is, mert uraltam a helyzetnek, hiszen egyetlen uniformis sem mutatkozott a látóhatáron.

Miután még a székemet sikerült feldöntennem, tülig pirulva léptem közelebb Helénhez, a ki olyan készséggel nyújtotta elém a kezét, mintha már előzőleg megkértem volna.

Okosan tette, hogy ő szelítette meg először, én úgy sem tudtam volna neki semmit mondani, mert amint kezemben éreztem apró bársonypuha kezét, egyszerre felejtettem el valamennyi mondandómat.

## BELFÖLD.

### Szularizáció.

Ez a szó kezd hódítani. Marosvásárhelyről azt sürgönyzik, hogy Maros-Tordavármegye valamennyi szavazattal őt ellenében kimondta, hogy az összes papjává szekularizálása ügyében megkeresést intéz a törvényhatóságokhoz.

### A képviselőházból.

A képviselőház mint értesülünk, a jövő hét elején, hétfőn, kedden s esetleg szerdán nem fog ülést tartani. Csütörtökön tartandó ülésében tárgyalás alá veszi a ház a közös függő adósság egy részének beváltásáról szóló törvényjavaslatot.

### A miniszterelnök Bécsben.

— A helyzethez. —

Wekerle Sándor miniszterelnök, mint táviratban jeleztük, péntek délután 2 óra 15 perczkor Bécsbe utazott. Nyilvánvaló, hogy a miniszterelnök bécsi útjának eredményétől függ egy kabinetjének, mint az összes egyházpolitikai reformjavaslatoknak sorsa. Fokozódott érdeklődéssel és türelmetlenséggel várja tehát egész Magyarország Bécsből a döntést.

Egyelőre ugyan csak sejtéseken és kombinációkon alapul minden olyan hír, amely a miniszterelnök útjának eredményéről és a reformjavaslatok sorsáról újat és biztosat tud mondani. de annyit már is konstatálni lehet, hogy a hangulat kedvezőbb. Ugy a budapesti, mint a bécsi politikai körökben bizonyosnak hiszik, hogy a miniszterelnöknek nem is lesz szüksége azokra a garanciákra, amelyek a javaslatok számára a főrendiház többségét biztosítanák, mivel az ellenzék nagy része távol marad a második szavazástól.

Most ugyanis az általános hangulat szerint minden tekintetben válságos volna a miniszterkrisis és veszedelmes következményei alapján megrendítenék Magyarországnak és az egész monarchiának politikai pozícióját. Kiadták tehát az ultramontán főrendek táborában a jelszót, hogy a javaslat megszavazása immár hazafiunkötelességgé vált, mert a magyar nemzet létkérdése van kockán. Ez a szempont fogja vezérelni az ellenzékot, a

— Csoda, hogy maga is előbujt abból a sarokból.

— A melyikből, mióta vakáció van, mindig magát néztem?

— Igen! Mondja, mi van rajtam nézni való?

— Maga nagyon szép kisasszony!

— Komolyan mondja, maga édes, kicsi baba.

— Komolyan mondom azt is, hogy nem vagyok baba.

— Dehogy nem, dehogy nem, hisz maga a leggyerekebb kávéházi vendég!

Nem szoltam többé semmit. Hallgattam mint kaczag fölöttem az a kávéházi daemon, csak mikor már kikaczagta magát, fogtam meg a kezét bucsuzól még egyszer s utoljára. Meg is czirogatta vele az arcomat.

Hiába! Akkor már vérig voltam sértve. Azt a baba, meg a leggyerekebb kifejezést soha sem tudtam volna megbocsátani neki. Onérzetem feljajdult a kicsinylésre s abból a feljajdulásból tanultam meg gyölni azt a leányt, akit néhány perc előtt még annyira szerettem, hogy vakációs szabadságomat is feláldoztam volna érte.

Soha felé se mentem többé annak a kávéháznak, a melyben az egyetlen olyan menyasszonyom trónolt, a kit csak elvileg jegyeztem el. Ugy is a menyasszonyom volt s hozzám is jött volna feleségül, ha nem lettem volna az ő szemében ember létemre is kicsi baba, meg leggyerekebb kávéházi vendég. (Folyt. köv.)

melynek hazafias viselkedéséről sohasem fog megfélekedni a király.

Különösen érdekesen világítja meg a helyzetet a *Neues Wiener Tagblatt* tegnapi reggeli és esteli lapja. Egy előkelő magyar politikai személyiség információi alapján többek közt a következőket írja:

Kitudódott, hogy gróf Zichy Nándor és gróf Eszterházy Miklós Móricz, az ultramontán oppozíció vezéremberei, nem saját jószántukból mentek Bécsbe, hanem a király egyenes hívására, hogy megtudják, miféle súlyos külpolitikai következményekkel járna most a miniszterkrisis.

Szerbiában válság van, Oroszországgal nevezetes tárgyalások vannak a küszöbön; ilyen nagy dolgok közepette nem szabad Magyarországon is válságot felidézni, különösen miután az egyház politikai javaslatok előbb-utóbb ugyis törvényekké válnak.

A két vezér hazajött s ime egyszerre megváltozott az ellenzék körében a hangulat. A haza megmentése: ez a jelszó, amelynek hatása már most is nyilvánvaló. Körülbelül harmincz tagja a főrendiháznak, mind ellenzéki, egyszerre tüntel a magyar fővárosból, ki Bécsbe, ki külföldi fürdőbe utazott és egyiknek sincs szándékában a szavazásra visszatérni. Ugy, hogy nem is lesz szükség új főrendek kinevezésére, mert bizonyos, hogy az ellenzék nagy része távol marad a főrendiházi második szavazástól.

## ORSZÁGGYÜLÉS.

### A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —  
Budapest, május 26.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezso br.

Jegyzők: Molnár, Eszterházy Kálmán, Bartók Lajos.

A kormány részéről jelen vannak: Hieronymi, Lukács, Fejérváry, Jozsipovich, Bethlen és Szilágyi miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Lukács Béla kereskedelmi miniszter be-terjeszti az oroszokkal kötött kereskedelmi szerződést.

Kiadták a közgazdasági bizottságnak.

### A vasuti áru fuvarozás.

Görgey Béla előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot, mely egyébként csak a vasuti áru fuvarozás iránt Bernben létrejött nemzetközi egyezmény kiegészítése.

A javaslatot általában és részleteiben elfogadták.

### A postatakarékpénztár kamatlábjá.

Neményi Ambrus előadó utal arra, hogy a postatakarékpénztár kamatlábjának a viszonyokkal képest kell tartania és ezért annak megváltoztatására a javaslat fölhatalmazást ad a kereskedelmi miniszternek.

Kéri a javaslat elfogadását.

A javaslatot a ház elfogadta.

### Kolozsvár gyarapodása.

Belitska Beni előadó indokolja, hogy miért kelle a kormánynak javasolnia Kolos-Monosztonak Kolozsvárba való bekebelezését? Mert azt maguk az érdekelték óhajtják, úgy közigazgatási, mint rendőri szempontból. (Helyeslés.)

A jelentést elfogadták.

### Államvasuti beruházások.

Neményi Ambrus előadó röviden indokola a magy. államvasutakoa szükségessé vált építkezéseket. E ozéira van pénzünk, mert az államvasutak jövedelme sokkal nagyobb, mint az előirányoztatott. (Helyeslés.)

Thaly Kálmán a javaslatot helyesli. De ezt az alkalmat felhasználja, hogy szóba hozza több nagyobb város érdekét, amelyeknél szintén helye volna beruházásoknak. Ilyenül utal Debreczenre, amelyen bizony-bizony szintén

elkelne egy kis építkezés, hasonlóképp a pozsonyi hidra és alagutra is, melyek már nagyon régiak és nem éppen megbízhatók.

Hévízy János Kecskemét érdekében szól és annak állomását kéri kibővíteni.

Lukács Béla kereskedelmi miniszter szívesen veszi a figyelmeztetést, s ami Debreczent illeti, ott a viszonyokat ő sem tartja ki-elégítőknak. Már tett is lépéseket az ottani forgalmi állapot javítására és a várossal tárgyalást folytat, amely remélhetőleg eredményre fog vezetni. A pozsonyi hidra és alagut ügyét is fölkarolta s annak idején azokra nézve is előterjesztéssel járul majd a ház elé. (Helyeslés.) Kecskemétre szintén figyelemmel van s amint rákerül a sor, ott is megteszi a kellő intézkedéseket. (Helyeslés.)

A javaslatot a ház elfogadta.

**A fővárosi laktanya és a Gellérthegy.**

Neményi Ambrus előadó ajánlja a javaslatok elfogadását, mert e kaszárnyák és a Gellérthegyi oztadella kisajátítása már régi óhaj, s hogy most a megvalósulás előtt áll, kapva kell kapnunk az alkalommal. (Helyeslés.)

Kállay Lipót arra nézve kér fevilágosítást, hogy a Gellérthegyre tervezett katonai megfigyelő állomás vajjon nem fogja-e jövőre is veszélyeztetni a fővárost?

Thaly Kálmán hozzájárul a javaslatához, csak azt óhajtja, hogy a tervbe vett intézkedések ha nem is hebehurgyán, de lehehető gyors egymásutánban hajtassanak végre. Óhajtja egyszersmind, hogy az újépület helyén nagyobb tér létesíttessék. Ő a szabadságszobrot és a Kossuth-szobrot is ezen a téren szeretné látni. A Gellérthegyen fölépítendő katonai obszervatorium helyéül sokkal alkalmasabbnak találja a Sas hegyet. Azon a katonai obszervatoriumon okvetlenül rajta lesz a kétfejű sas, ez pedig a Pantheon mellett rosszul veszi ki magát. Az a madár ugyanis ott van mindenütt, még a miniszterek tintatartóin is, tessék csak megnézni! (Derűtségek.) A miniszterek tintatartóikat sorban megnézik.) A citadella lerombolásánál pedig az építő anyagot az állam használja fel.

Hormay Ottó nem bizik már abban, hogy nemzet s különösen a főváros örömeinek adon kifejezést ezen épületek lerombolásakor. A miniszterelnök most is Bécsben van, onnan várja most is egész Magyarország sorsát. Üdvözi a kormányt, hogy kivívta ezeknek az épületeknek a lerombolását, s hazafias örömmel fogadja el a törvényjavaslatot. (Helyeslés.)

Lukács László államtitkár nem látja be, hogy miért feszélyezné a Pantheon a katonai obszervatoriumnak csekély jelentőségű és terjedelmű épülete? Ami a szabad tért illeti, arra nézve a kormány megtett minden lehetőt. Ajánlja a javaslatot elfogadásra.

Thaly Kálmán személyes kérdésben kér szót s ujra kikel a kétfejű sas ellen.

Madarász József azt akarná, hogy ezentúl magyar czimer uralkodjék a Kelen hegyén, az újépület helyére pedig szabad teret szeretne eltekintve minden kufarkodástól, mert a világvárosnak első sorban lakosai egészségéről kell gondoskodni.

A javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadták, valamint a mai napirenden levő pénzügyi bizottsági jelentést is a honvéd főparancsnokság épületteréről és harmadszori felolvasásban az állami anyakönyveket.

Bethlen András gr. földmívelésügyi miniszter bejelenti a totalizátor szabályozásáról szóló javaslatot.

Kiadták az illető bizottságoknak.

A legközelebbi ülés csütörtökön lesz.

Ülés vége déli 12 órakor.

### IDÓJÁRÁS.

Légnemés: reggel 7 órakor 751.7 milliméter, délután 2 órakor 747.6 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 21.2, délután 2 órakor C° + 23.9. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 6. délután 2 órakor D. 6. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután borult, esik, dörög. Csapadék az azóbbi 24 órában: 0 milliméter.

### A hitközségi választások.

— Előértekezlet. —

Nagy napjok lesz ma izraelita polgártársainknak. Ma fognak végbemenni a hitközségi választások, melyek előre láthatólag izgalmasok lesznek, mivel pártok fognak egymás ellen küzdeni, még pedig pró és contra nagy elszántsággal.

A tegnapi előértekezlet mindenesetre nagyban hozzá járult a mai választások eredményének kimeneteléhez.

Az előértekezletről a következőkben számol be tudósítónk.

Tegnap délelőtt 11 órakor tartotta előértekezletét az iparosház tanácstermében az izraelita hitközség képviselő testületének megválasztását ellenőrző bizottság, mintegy 100 megjelent tag jelenlétében. Ezen bizottság értekezletének célja voltaképpen: a választásokra vonatkozó közohajnyilvánulása, a mely szerint aztán megajtsenek a szavazatok.

Az értekezletet Rózenberg Károly dr. a hitközség ügyésze nyitotta meg, kinek felszólalásában tett ajánlatára az értekezlet elnökének Nemes Zsigmond drt. választották meg.

A megválasztott elnök elfoglalván az elnöki széket, röviden esetelte az értekezlet, már fenn elmondott célját és felhívta nézeteik elmondására a hozzá szóló óhajtokat.

Először is Rózenberg Károly dr. emelt szót, ki körülbelül a következőket mondotta:

Miután nálunk Magyarországon a kormány kezébe vette a hitközségi élet eszméjének tisztázását, vannak, kik ezen új-kor irányát megértik, egyszersmind úgy vallási, mint nemzeti szellemben működni akarnak.

Tényekkel és adatokkal, kifejti szülő, a fokozódott követelmények nehézségeit, melyeknek megfelelni nem képesek a régi rendszerükkel és ennek következtében a maradiak bizalommal nem is bírhatnak.

Tudomására hozza szülő az értekezletnek, hogy a maradiak ezen eleme görcsösen ragaszkodik a vezetőséghez és nem akarja engedni, hogy az új elem tért nyerjen, mely eljárás határozottan káros, sőt veszélyes.

Felhívja az értekezleten megjelent választókat, hogy a szavazás alkalmával tartsák szem előtt az újabb kor intelmeit, és e szerint adják le szavazataikat.

Rózenberg Károly dr. beszéde köztetsésbe részesült és szavainak a választásokra vonatkozó részét el is fogadták, egyhangulag.

Ilyen értelemben szóltak még: Pollák Ignác, Klein Ignác, Nemes Zsigmond dr. és Moskovitz Jakab.

Az értekezlet déli fél 1 órakor ért véget azon közohajjal, hogy a hitközségi életben ezen előre haladott álláspont érvényesülését ki-ki szavazatával előmozdítsa.

### Martirvadás Aradon.

— Saját tudósítónktól. —

A kolozsvári memorandum-pör szomorú hírhedtségre vergődött elítélteit, az oláh hazafiság legújabb martirjait méltó díszes fogadtatásban akarta részesíteni tegnap az aradi rendőrség. Kolozsvár főkapitánya ugyanis táviratilag értesítette az aradi rendőrséget, hogy a Kolozsvárról kitiltott csavargó bukaresti diákok a kulturálga pénzén haza akarják kísérni az aradi és aradmegyei oláh martirokat.

Sarlo Domokos főkapitány a távirat vétele után haladéktalanul körültekintő intézkedéseket tett arra nézve, hogy — ha az oláh martiromság bámulóivá stilylyedt bukaresti diákság csakugyan Aradra jönne s itt skandalizálni akarna — minden botránynak eleje vétessék.

E végből a Kolozsvár felől érkező vonatokhoz 36 fegyveres rendőrt küldött ki, hogy az érkező idegen oláhoknak mindjárt utilaput lehessen a talpukra kötni.

A tömeges érkezés elmaradt. A reggeli vonattal mindössze csak egy kisebb kaliberű martir Veliciu Mihály kisjenői honfittárs érkezett. A kiváló férfit Mangrea Vazul kipenderített szeminariumi igazgató, a nagy martirjelölt ölelte keblére. Egyébb baj nem történt.

A délelőtti vonattal nem jött senki.

Az esti vonattal, mely elé Joo Béla rendőrfogalmazó és Greenu Nándor rendőr-

hadnagy vezényelték ki a rendőrséget, Suciu Aurél másfélévre megválasztott államfogházi ülnököt és Pop Csicsó István oláh hecczfiakalist várták. Ugy volt, hogy velük csődül ide a bukaresti diákság is.

A vonat fűtyölt, berobogott. A szenzáció mecsappant. Se a diákok, se Suciu, se Pop nem jöttek, valószínűleg azért, mert Suciu Aurélt kellő jótállás hiányában lecsipték, nehogy neki is eszébe jusson Brote ur módjára oláh hősiességgel a balul végződött memorandum-erőlködés következményei elől hatástalanul — ellábolni.

A kolozsvári verdikt nagyon lehangolta az aradi elvtársakat. A „népszerűbb” alakok vagy sirnak, vagy pálinka mellett aggodnának az oláhok „nagy és szent” ügyének jövendő sorsa fölött.

A rendőrség előrelátásból ma is készenlétben lesz a vonatoknál.

### IDÓJÓSLAS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Május 27. —

Szeles. — Eső. — Hűvös.

### Egy szép asszonyról.

— Aradi kulliaszaitkók. —

Egy szép asszonyról akarok Önöknek valamit fecsegni. Hogy csakugyan szép volt-e? Hát kérem az izlés dolga. Tetszik tudni: kinek a pap, kinek a tiszteletes asszony, . . . Én meglehetősen szimpatáltam vele; no-no ne tessenek félreérteni, csak ideálisan értem. Néha megbámultam őt a színházban, hangversenyeken, bálakban, a déli korzón, mert ez a szép asszony (már én csak így czimezem) mindenütt ott volt.

— Valóban fess — mondta egy-egy konok filharmonikus, ha feltűnni látta karcsu, tán idegesen tul karcsu alakját a monstre-hangversenyen. — Ni megint valami új van toaletjén — szölt a napsugaras korzón egy gavar a másikhoz, míg az asszonyok „nahát az izlését nem lehet eltagadni” kifejezéssel szankcionálták a gavarok szinte önkéntelen megjegyzését.

Es ezek az elismerések napirenden voltak. Szóval a közvélemény mellette nyilatkozott: szép volt, mert szépekne kvalifikáltak.

Hanem volt ennek az asszonynak a „fess szépsége” mellett még valamije, a mely különösen hódított — a férfiak körében.

Es ez a valami az ő tulérzékeny, tul szerelmes természetü lelkülete volt.

Ha meglátott egy esinos arcot, nem bánta, akár jogász, akár a közigazgatás névtelen harczosa, akár valami kardot csörtető — egyszerűen belébolmolt.

Nagyon jól ismertem azt a jogászt, ki néki különösen tetszett. Barna arcú, esinos gyerek volt és naponként ott fenszterezett a szép asszony lakta ház előtt.

Rájuk lestem (igaz, csúfság leskelődni, hanem hát néki szemfüleseknek kell lenni) és képzeljék mit csinált ez a két szerelmes lelkü poeta lélek.

Sóhajtozott, mód nélkül sóhajtozott mindakettő, hanem az asszony arcán már láttam azt a bizonyos felhőt, mely a vihart rejti magában.

Ugy is lön. A szép asszony megunt a sok sóhajt és — elcsapta a jogászt.

Jött a joggyakornok ur. No ez már értette. Itt a sóhaj, csak dekoratív dolog volt. Hanem sok érdekes esemény is tartította ezt a gyöngéd viszony! Elmondok egyet.

Randevut adtak egymásnak itt a szomszéd sógoréknál. Az asszonyka azon a jogczimen utazott el, hogy szüleit megy látogatni és menezette a táviratot: Este várj. Még irt hozzá valamit, melyet én nem akarok reprodukálni. A jó cseléd viszi a sürgönyt, hanem nem tellet ki a pénzből és a helyet, hogy asszonyához ment volna vissza, az urhoz ment, ki miután megvonta a cselédtől, hogy a nagysága sürgönyös szüleinek, de kérés a pénz, nyugodtan, a sürgönyt el sem olvasva adta hozzá a hiányzó összeget.

Ugye hölgyeim, ilyen férj kellene önöknek?



A legérdekesebb még hátra van. Hanem azt fájdalom nem mondhatom el.

— Kérem önök tévednek, az asszony itt is szentül viselte magát, (mert egy illatterhes tavaszi szép napon ott hagyta az urát) hanem a gavar...

No ugy-e felmentenek ennek az elmesélésétől.

De hát a férj? Ugy-e mindnyájok szeméből ezt a kérdést olvasom ki.

Erre is megfélelek. A férj kérem egy szenvedélyes vadász és szobája telis-tele van agancsokkal.

Vajjon szobát nem lehet a fején viselni?

## HIREK.

Május 27. Vasárnap. Róm. kath. naptár: P. M. — Protestáns naptár: P. M. — Görög-keleti naptár (május 15.): Pakóm. — A nap kél 3 óra 59 perczkor, nyugszik 7 óra 23 perczkor.

Május 28. Hétfő. Róm. kath. naptár: Emil. — Protestáns naptár: Agost. — Görög-keleti naptár (május 16.): Teodor. — A nap kél 3 óra 58 perczkor, nyugszik 7 óra 24 perczkor.

**Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma** (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

**Kölcsey-Könyvtár** nyitva van szerdán és szombaton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgáriskola, földszin.

Junius 2. Az aradi kir. főgymnasium és állami főreáliskola majálisa a családi erdőben.

Junius 10. Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyző együletének júnálisa a Csálában.

### Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felől indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyvárad reggel	5.18	Vv. Csabáról reggel	9.10
Nagyvárad d. e.	11.30	Nagyvárad este	8.42
Gyórszombat reggel	8.20	Személyvonat reggel	6.10
Személyvonat d. e.	11.30	Személyvonat d. u.	3.55
Személyvonat este	9.45	Gyórszombat este	6.55
Erdély felől:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	7.—
Soborsin d. u.	2.30	Személyvonat d. e.	11.—
Személyvonat d. u.	4.30	Személyvonat este	8.55
Temesvár felől:		Temesvár felől:	
Vegyesvonat reggel	6.25	Személyvonat d. e.	9.44
Vegyesvonat d. e.	11.35	Vegyesvonat d. u.	3.44
Személyvonat d. u.	5.58	Vegyesvonat este	10.55
Szeged felől:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.50
Személyvonat d. e.	9.—	Személyvonat este	6.45
Vegyesvonat d. u.	4.20	Személyvonat este	10.—
Gurahoncz felől:		Gurahoncz felől:	
Személyvonat reggel	6.40	Személyvonat reggel	8.—
Személyvonat d. u.	5.23	Személyvonat este	6.50
Vegyesvonat d. u.	12.30	Vegyesvonat d. e.	11.43

— Az „Aradi Nyomdatársaság“ feleit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a *vasárnapi munkaszünetéből* kifolyólag vasárnap végezhetők, értekezhetni Varga Józsefnél, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (*Kiss Ernő-utca 4. szám.*)

— Személyi hir. Desseffy Sándor csanádi megyés püspök tegnap reggel Várady Árpád dr. püspöki titkár kíséretében bérmautára utazott.

— A hivatalos lapból. A király gróf Zichy Géza belső titkos tanácsost a budapesti operaház és a nemzeti színház intendantsi állásától saját kérelmére felmentette.

— A községek rendezéséhez. Hieronymi belügyminiszter valamennyi törvényhatósághoz rendeletet intézett, melyben meghagyja, hogy a községi és körjegyzők jövedelmeinek statisztikai kimutatását hozzá mielőbb terjeszszék föl. E kimutatások valószínűleg adalékul szolgálnak a községek tervbe vett rendezéséhez.

— Simonyi br. állapota. Simonyi Lajos báró, a volt kereskedelemügyi miniszter, vadászati birtokán a közelmúlt napokban tudvalevőleg oly rosszul lett, hogy a család a legrosszabbtól tartott, és Kéry dr. budapesti professzort távirati uton hívták betegágyához. Az agg ex-miniszter állapota azóta javult.

— Pálffy József kir. főmérnök folyó évi június 16-ától kezdve egy hónapig, július 15-

éig bezárólag szabadságot élvez, a mely időtartam alatt Baczó Frigyes főmérnök fogja ügy a mérnöki, valamint a közigazgatási üléseken helyettesíteni.

— Urnapi körmenet. A második urnapi körmenet ma reggel 9 órakor lesz a minoriták templomából. Az oltárokat a templomhoz közel eső fő-téri házakban állítták fel.

— Arad a közegészségügyi kiállításon. A szeptember hó első felében Budapesten tartandó nemzetközi demografiai kongresszussal kapcsolatban közegészségügyi kiállítás is lesz. A kiállítás előkészítő bizottsága felkérte a várost, hogy a közegészségi intézményei neklirását, valamint a város beosztásának és csatornázásának térképeit a kiállítás számára augusztus hó elejéig küldje meg. Kétségtelen, hogy a tanács a kérését teljesíteni fogja s hogy Arad is részt vesz a nemzetközi közegészségügyi kiállításon.

— Aktuális téma. Nem csoda, ha mi aradiak azon töprengünk most: miért van az, hogy a majálisokat — május hóban szokás rendezni? Mert ha nem májusban, hanem más hónapban arangiroznák ezeket a családi és kiserdőbeli vigalmakat, biztos, hogy nincs olyan rémségesen sok eső minden nap, sőt a nap minden órájában, mint a hogy mostanság van benne részünk. Mert az, ugy látszik, állandó velejárhoja minden majálisnak, hogy elázzék. Ha nincs majális, nincs eső sem és lenne egy két szép napunk májusban is. De ne filozofáljunk. Bizzuk ezt a polgári iskola tanárait és növendékeire, a kik tegnap bizonyára sokat filozofálhattak a családi erdő esőtől zuhogó fái alatt az időjárás alkalmas voltáról. Mi pedig, a kik óvatosságból, vagy elvígyszatból a „poros“ városban (milyen jó vicz ez ilyenkor!) maradtunk: a felhőszakadászerű és többször megújuló zivatar által, délután 4 óráig kávéházba, lóvonatba, vagy üzletkebe szorítva elmélkedhettünk tudja isten e hó folyamán hanyadszor arról a poetikus témáról, hogy milyen szép, milyen angyali az a rózsafakasztó, verőfényes, azurkék égélju május!...

— Májusi ajtatosságok. A májusi ajtatosságok e hét csütörtöken befejeződnek. A hátralévő napokon még énekelni fognak: Tipula Jánosné, Kosztolányi Imréné, Stepnicka Mánóné urnok, Steinitzer Jenni és Antalfy Boriska urhölgyek, valamint vasárnap délután énekelni fog a női kar is.

— Magyarország monografiája. Az ezredéves kiállításra a kormány Magyarország monografiáját is megíratta. E monografiának ipari és kereskedelmi részét a kamarák állítták egybe, s az adatok kiszolgáltatását Aradrészéről a miniszter egy leiratában elrendelte. A miniszteri leirat értelmében a tanács intézkedni fog, hogy az illető adatok kézhez szolgáltatassanak.

— A dülöutak törzskönyvelése. Aradváros tanácsának határozatához képest a város összes utainak, a melyek eddig a telekkönyvben kitüntetve nincsenek, a törzskönyvezését most eszközli a mérnöki hivatal. A nagy munka befejeztével minden ut és dülö fekvése és terjedelme telekkönyvileg is pontosan lesz kitüntetve.

— Kinevezés. A nagyvárad kir. ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe ifj. Salacz Gyula végzett joghallgatót, Salacz Gyula kir. tanácsos, aradvárosi polgármester szép reményekre jogosító fiát, díjas joggyakornokká nevezte ki. Gratulálunk!

— Az aradi színház átalakítása. Régen kénytelenek vagyunk magunk is beismerni a színházunkról, hogy türethetetlenül kényelmetlen nemcsak azért, mert mozogni is alig lehet rajta, hanem, mert diszletraktárnak nincs helye a színházban. A diszletrakták ezért minden-

nap ki s be kell hordani. A színház hátsó ajtaja a diszlethordás közben nyitva van s így a színházat télen lehetetlen befűteni. A színházi bizottság Leszka András színházgató kérelmére a színház átalakításának tervezésére egy bizottságot küldött ki. A bizottság elkészült munkájával a színházban lévő árnyékszék és az öltözőkhöz, vezető lépcső eltávolításával, valamint a színház zig-zugos helyiségei közfalának eltávolításával akar a bajon segíteni. Tervbe van véve a színházi söröcsarnok kimérő helyisége melletti fülkének a színházhoz való csatolása is. A tervezett átalakításokkal a színház annyira kibővítették, hogy diszletrakták is lehetne tartani rajta. Az átalakítások tervén és költségvetésén Virágh Lajos főmérnök most dolgozik.

— A lehűtött memorandista. Suciú Aurél aradi ügyvéd és ismert dákóromán agitátor fölött végre a kolozsvári esküdtszék kimondotta a vétkest és — mint táviratunk már jelezte — a vétkest megállapítása után a törvényt alkalmazó bíróság másfél évi államfogházra mért reá. Az első kérdés, mit Suciú Aurélra vonatkozólag az esküdtek kaptak, ez volt: Megvannak-e az esküdtek lelkiismeretükben győződve arról, hogy az emlékiratban előforduló és a vád által inkriminált tetteikben befoglaltatik a törvény kötelező erejének megtámadása által elkövetett izgatás vétsége? Erre a kérdésre nyolcz esküdt igennel és négy nemmel felelt. Ugyanily arányban oszlottak meg a szavazatok a vétkest megállapításával is. Reméljük, hogy Suciú Aurél vért le fogja egy kissé hűteni a jól megérdemelt másfél évi államfogház s ha onnét visszakerül, el megy a kedve attól, hogy tovább is izgassa a békés román népet. — Különb Suciú urtól eltekintve, az ítélet kihirdetésének még a következő érdekesebb részleteket jelentik: Az ítélet indoklása több vádlott makacs magatartását kiemeli és kijelenti, hogy Lukácsot tartja az egész mozgalom vezetőjének. Coroján semmiséget jelent be az összes vádlottak nevében. Az ítélet kihirdetése fél 6-kor ért véget. Rácz és Lukács ijedten hallgattak, de azután nevetést erőltettek. — Papp György szitkozódó beszédet kezdett, de az elnök félbeszakította. A zsúfolt teremben lévő oláhok szetreászkat kiabáltak, a magyarok pedig éljenek s e közben az elnöki emelvény felé tódultak, de a szomszéd teremben kilencz csendőr vonult ki s ekkor csend lett. Künn az utcán több száz főnyi tömeg gyűlt össze s a vádlottak nejei is ott várták férjeiket. A tömeg lakásukig kísért a vádlottakat s egyre nagyobb lett, úgy, hogy a főteret betöltötte. A hid-utcai Hungaria szálloda ablakaiból az oláh leányok bokrétkat dobáltak a vádlottakra. Rácz és Lukács felvették és megcsókolták a virágokat. A tömeg csendesén nézte ezt a jelenetet. — Később a szálloda kapuját becsukták s a lovasrendőrség szétszórta a tömeget.

— Az EMKE átiratát a tegnapi tanácsülésen olvasták fel, melyben Arad városát meghívja a Jósika Miklós báró szülőháznak emléktáblával való megjelölésének ünnepe. A város valószínűleg képviseltetni fogja magát az ünnepélyen.

— Az izraelita hitközségi választások ma lesznek megtartva az izraelita hitközség tanácstermében. A szavazás kezdődik reggeli 8 órakor és tart bezárólag esti 6-ig. A szavazatszedő bizottság elnöke: Luszti Adolf, jegyzője Rozemberg Lipót.

— Uralgó járvány. Posgay Lajos dr. tisztifőorvos tegnap előterjesztést intézett a polgármesterhez, melynek értelmében a kanyaró járványszerű grasszálása hivatalosan fogközzététetni.

azonban változni fog, mióta sokat utazik. Tudvalevő, hogy az európai udvarokat már sorra látogatta.

— **Malál a hordóban.** Borzasztó módon halt meg Appatinban néhány nap előtt egy **Rampfi Borbála** nevű öt éves leánya. A szerencsétlen gyermek az udvarban lévő vízzel telt hordóra mászott fel s a vízben kezével lubiczkolni kezdett. De hirtelen elvesztvén az egyensúlyt, beleesett a vízbe. Mire a szülei észrevették, a gyermek már megfult.

— **Pályázatok.** Tarpán postamesteri állásra 8 hét alatt. — Miskolczon törvényszéki aljegyzői állásra 2 hét alatt. — Fogarason adóhivatali tisztii állásra 14 nap alatt.

(X) **Lichtenstein hercegnő** Ityórol **Glük** Dezső jóhírnevű aradi kereskedőnél 74 méter finom (a gyoroki csángók által készített) butorbevonásra szolgáló szövetet rendelt, mely **Glük** fő-téri kirakatában megismerhető.

### HYMEN.

**Scheer Ede** csermői birtokos folyó hó 20-án tartotta eljegyzését Nagy-Szalontán **Czinczár Mór** takereskedő leányával, **Szerén** kisasszonnyal.

### EGYLETEK, TARSULATOK.

(\*) **A Kölcsey-egyesület** módosított alapszabályait jóváhagyás végett felterjesztette a belügyminiszteriumhoz.

(\*) **Az aradi ipar és népbank** hitelegylete ma délelőtt 10 órakor tartja meg teljes ülését az általunk közzétett tárgysorozat szerint.

### TANÜGY.

#### Tanítók gyűlése.

Az Aradvidéki Tanító-egylet aradi fiókbizottsága május 10-ére egybe-hívott, de elhalasztott ülését tegnap tartotta meg a templom-utcai fiúiskolánál levő hivatalos helyiségben. Az ülésen — valószínűleg az esős idő miatt — kevesen jelentek meg, de konstatáljuk, hogy sokat, nagyon sokat mulasztottak azok, kik bármely oknál fogva nem vehettek részt ezen ülésen, mivel a napirendre került értekezések ugy tartalmai, mint alaki és oktatástani szempontból nagyon tanulságosak voltak.

Elsőnek **Lévayné Városi Gizella**, a jönevű, magánjellegű felső leányiskola tulajdonosnője lépett az értekező asztal mellé s ismertette **Schran Mihály** és **Bünker Rajnárd** „A kézügyességi oktatás fejlődési története” című művét. A terjedelmes és feldolgozásában részletes könyvismertetés kimerítően és érdekfeszítő ügyességgel nyújt teljes áttekintést a schwéd „Slöjd-ről”, mely mind jobban-jobban terjed a civilizált országokban.

Ertekezőnek alapos és lelkiismeretes munkájáért a f. bizottság jegyzőkönyvi köszönetet szavazott s megbizta **Balázs Ferencz**-cel együtt, hogy a jövő ülésre konkrét javaslatot terjesszenek be arra nézve, miként lehetne városunkba is bevezetni a slöjd oktatást.

Ezután **Kertay Ilma k. a.** olvasta fel „Az iskola elméletileg és gyakorlatilag” című csinos dolgozatát. Az eleven temperatummal s helyes ítélőtehetséggel megáldott fiatal tanítónő mindvégig ébren tartotta az érdeklődést és sikerült felolvasásáért az ülés öt is jegyzőkönyvi elismerésben részesítette.

R. . . sz.

### MULATSÁGOK.

(=) **A polgáristák majálisa.** Az unos-untalan folyással beállott májusi esőzéseknek nem imponál még a legjobb majálisrendező czégek kívánsága sem. Ezt bizonyítja a polgári fiúiskola ifjuságának tegnap megzavart tavaszi vigalma is. A rendezőség az esőt meg sem hívta a majálisra, mégis első vendégként jelentkezett s elmosta a délutánra tervezett tánczvigalmat. Az ifjuság reggel 7 órakor zeneszó mellett vonult ki az erdőbe, a hol a délelőttöt **Matuschik Márton** tornatanár

vezetése alatt tornajátékokkal töltötte. Délben pompás ebédet kaptak a fiúk s nagyban készülődtek a fenyegetően logó felhők ellenére is a délutáni mulatságra. — Egy óraker a tanári kar asztala körül díszes számos szép hölgygyel élénkített társaság gyűlt össze ebédre. A három fogásos s igazán izletes erdei ebédet **Széchiné-Hindy Jolán** urnő háziasszony főzte és szerviroztatta. Már az első fogás után megkezdődtek a felköszöntők, a melyek egymást provokálták. Így esett azután, hogy **Millig József Szöllőssy Károlynét**, **Szóllóssy Károly Millig Józsefet**, **Kovács Vincze Széchy Akosnét**, **Szóllóssy Károly Széchy Akost** és nejét, **Niedermayer Tóbiás** a vendégeket és a jelen volt hírlapírókat, **Csák Czirjék Szöllőssy Károlyt**, **Szóllóssy Károly Aradváros polgárságát**, **Vas Mátyás** a polgári fiúiskola tanári karát, ifj. **Gily Ede** a társaság hölgyeit és **Vizváry Lajos Szöllőssy Károlyt** és a tanári kart éltették. A felköszöntőknek soha sem lett volna vége, ha a megindult zuhogó zápor föld alá nem szorítja a majáliszó diáksereget. A sátor alatt a zápor sem verhetette el a kedélyeket. **Máday Mátyás** kitűnő vezetése alatt a növendékek jó magyar nótákra gyújtottak s oda se néztek az esőnek.

(=) **Iparosifjak junálisa.** Az aradi iparos ifjak önk. és betegsegélyző egylete június hó 10-én tartja a családi erdőben junálisát. A nyári táncmulatság rendezésében már most is sok buzgalmat fejtenek ki törekvő iparos ifjaink. A kiindulás reggel 7-kor lesz zeneszó mellett az egyleti helyiségből (Iparos ház). Délután a táncz 3 órakor veszi kezdetét, melyre személy jegy 40 krajczár.

### TÖRVENYKEZÉS.

#### A csók-pör.

— A járásbíró előtt. —

**Bíró:** A vádlotthoz: hogy hívják, hány éves és mi az ön foglalkozása?

**Vádlott:** Vasadi Lökös Tihámér 28 éves, végzett jogász és földbirtokos.

**Bíró:** On azzal van vádolva, hogy panaszosnó arczat nyilvános helyen ajkával érintette, vagy ahogy közönségesen mondani szokás: megcsókolta s ez által a kisasszonyt női becsületében megsértette. Miért tette ön ezt?

**Vádlott:** Annak a kisasszony volt az oka . . .

**Panaszos:** Nem igaz, szem. . .

**Bíró:** Kérem panaszos, maradjon nyugodtan. Adja elő a vádlott, mit értett azalatt, hogy annak a kisasszony volt az oka.

**Vádlott:** A kérdéses napon lakásom ablakán állottam, melylyel vis-á-vis kinézett a kisasszony. Meglátni azt a buzavirág kék szemeket, az aranyzóke haját és odagyökerezni a szoba padlójához, az — mint az írók mondják — pillanat műve volt. A kisasszony intett.

**Bíró:** Mit, intett?

**Vádlott:** Csókot intett.

**Bíró:** Onnek intette?

**Vádlott:** Hisz épen ez a bökkenő, hogy azt hittem nekem, pedig az én ablakom fölött van még egy ablak, az ablakon volt két szemtelenül hegyes bajusz és annak járuléka, a kisasszony pedig nem nekem, hanem ennek a két szemtelenül hegyes bajusznak intette a csókot. De én ezt már csak akkor tudtam meg, mikor legközelebbi találkozásunkkor a csókot visszaintettem.

**Bíró:** Panaszosnó adja elő, így történt az eset?

**Panaszos:** Nem így történt.

**Bíró:** Hát hogyan?

**Panaszos:** Ugy, hogy az én intett csókom nem két szemtelenül hegyes bajusznak szólt.

**Bíró:** Hát kinek és minek?

**Panaszos:** A járulékaiknak. Aztán az sem igaz, hogy a két bajusz szemtelenül hegyes volt.

**Vádlott:** Pedig az volt, hegyes volt.

**Panaszos:** De nem szemtelenül, csak úgy mint . . .

**Bíró:** Nos, mint?

**Panaszos:** Mint a vádlott bajusza.

**Vádlott:** Angyal!

**Bíró:** Figyelmeztetem a feleket, hogy csak az ügyre tartozó dolgokról beszéljenek. Es most adja elő a panaszos, kívánja e a vádlott megbüntetését, vagy megelégszik a bocsánatkéréssel?

**Panaszos:** Nem, nem elégszem, kívánom a megbüntetését.

**Vádlott:** Akkor is, ha megígérem, hogy ezentul még hegyesebbre pedrem a bajusomat.

**Panaszos:** (haboz és zavartan nézi vádlott bajuszt.)

**Bíró:** Nos, békülnek, vagy nem?

**Panaszos:** Nem tudom, megkérdelem a mamámtól.

**Vádlott:** Ne fáradjon kisasszony, majd megkérdezem én utólagosan, ha megbocsát.

**Panaszos:** (örömmel.) Jól van, megbocsátok. (Vádlotthoz.) De beszéljen a mamával . . .

## TÁVIRATOK.

### Wekerle előterjesztései.

**Budapest, május 26.** (Saj. tud. táv.) A *Bud. Correspondenz* jelenti: **Wekerle** ma delben a felség hosszabb kihallgatáson fogadta s ma este **Tisza** miniszterre Budapestre visszautazott, hogy hétfőn aztán megint Bécsbe visszatérjen.

A miniszterelnök a koronának azor módzatok tekintetében is tett előterjesztést, melyek a polgári házassági javaslatnak, illetőleg a képviselőház második üzenetének a főrendiház részéről való elfogadását biztosítani alkalmasak.

A király alaposan megbeszélte az eshetőségeket **Wekerlével** minden irányban s e megbeszélésből kiderül, hogy a király *buzgón igyekezik kikerülni minden válságot*, mindazonáltal határozott feleletet nem adott, s e kérdésben valószínűleg csak hétfőn vagy kedden fog dönteni.

Valószínű, hogy új főrendeket ezutttal nem fognak kinevezni. A Bécsben lakó magyar főurak között azon nézet terjed el, hogy a király kegyes magatartás folytán a főrendiház esetleg megszavazza a polgári házasságot.

### Betiltott munkásgyűlések.

**Bécs-Csaba, május 26.** (Saj. tud. táv.) A hatóságoknak újra két munkásgyűlést kellett betiltani, és pedig *Mezőberényben* és *Orosházán*, hol a helyzet szükségessé tette, hogy **Bodoky** főszolgabíró sürgősen kérjen csendőrséget. Az aradi csendőrpáncsnokság 22 csendőrt küldött, de zavargás nem volt.

### Szabadkőművesek jubileuma.

**Sopron, május 26.** (Saj. tud. táv.) A szabadkőművesek holnapi jubileumára sok küldöttségek érkeznek. Az itteni szabadkőműves páholy a legöregebb a monarchiában. Különvonaton érkeznek vasárnap reggel a budapesti és bécsi szabadkőművesek. A jubileumot diszgyűléssel, bankettel és kirándulással ülik meg.

### Pusztító jégeső.

**Kassa, május 26.** (Saj. tud. távirata.) A deli órákban erős, nagyszemű jégeső esett s mintegy 10 perczig oly sűrű tömegben, hogy lapátolni kellett. A jégeső gyümölcsökben és kalászosokban jelentékeny kárt okozott.

### Az árvamegyei zendülők elítéltetése.

**Ustye, május 26.** (Saj. tud. táv.) Több napi tárgyalás után ma ítélték az árvamegyei zendülők fölött. **Krsak András**, **Richlich Ede**, **Krivacska Józsefné**, **Helegy Józsefné**, **Breska József** és **Jáross József** né fölmentettek, a többi vádlottak egy egy havi fogházra ítéltettek. **Gyurkó** Lipótnét, tekintettel arra, hogy vasállal val argumentált, két hónapra ítélték. A vádlottak az ítéletben megnyugodtak, a közvádoló a büntetés szigorítása és

— **Italmérők figyelmebe.** Az aradi adóhivatal figyelmezteti azokat az italmérőket, a kik az italmérési illeték befizetésével hátralékban vannak, hogy tartozásukat azonnal fizessék be, mert különben a hátralék végrehajtás útján fog beszédeni.

— **Uj orvos.** Dr. Schreiber Vilmos egyetemes orvostudor városunkban telepedett le és működését megkezdte.

— **Mániája a tanítás.** Láttunk már mester embereket, kik nem szerettek dolgozni; tanulókat, kik irtóznak a tanulástól: majálisozókat, kik borig áztak; anyósokat, kik nem mindig veszeksznek; rendőroket kik néha fenn is tartják a rendet; hanem tanítót, ki erőszakkal tanítani akar — azt még nem.

Es ime most akad egy ilyen individuum, Tyimotyity Aron gáji tanító személyében, a ki már régebb idő óta van nyugdíjazva, huzza is és élvezi is hűségesen a penziót, hanem a mellett még tanít is, habár többszörösen fel volt szólítva, hogy egy rókáról két bört nem lehet huzni.

Es symbolikus intelmet sem akarta megérteni a tanító, kinek ugylátszik mániája a tanítás, és folytonosan tanít lázas buzgalommal.

Az aradvárosi tanács a kapitányi hivatal segítségét fogja legközelebb igénybe venni, hogy, ha kell erőszakkal is rábíriák a tanítót a tanítás beszüntetésére.

— **Kézi gyógytárak ellenőrzése.** A belügyminiszter egy felemerült eset alkalmából értesíti az összes és így Arad vármegye törvényhatóságait is, hogy az állatorvosoknak engedélyezett kézi gyógyszerárak a törv. hat. főorvosok által ép úgy ellenőrizendők, s megvizsgálendők mint minden más gyógyszerár.

— **Meglopta az apját.** Nedelkó János aradi süvölveny míg az apja a kertben dolgozott, beosont a lakoszobába s apjától 12 forint lopott el. A lopott pénzen páholyt vett ki a hippodromban, a hová két félvilági leány kíséretében vonult be. A káros apa a futó hippodromból egyenesen a rendőrségre kísérté.

— **Miniatúr tüntetések a villamos színházban.** A bűvészi mutatványok javában folytak. Épen valami agyfűrt programszám volt a soron, a mely voltaképen abból állt, hogy egy üvegből, a bűvész időközönként bort öntögetett, kívánatra bármilyen színű szalagot húzott elő. Ujra feltette a kérdést:

— Kérem tessenek többszintű szalagot parancsolni.

Egy ekiáltja magát:

— Piros, fehér, zöld.

S a bűvész már húzta ki az üveg szűk szájából a nemzeti szín szalagot a közönség éljenzése között, míg a zenekar a Rákoczyt játszotta. Ujra feltette a kérdést, s ekkor valaki elszólta magát:

— Fekete, sárga.

Szinte meghökélt, mikor kiejtette az ominózus színeket s a bűvész is fanyalogva húzta ki a szalagot.

Hanem ezt már nem bírta a karzat szó nélkül tűrni s odakiáltott egy harsány:

— Abczug-ot.

— **Jól indul.** Wachter Mari 11 éves paeléleány, az első alkalommal, mikor a gazdája nyitva hagyta a pénztárát, kilopott belőle 5 forintot. Ezért a rendőrség elé került. Ott azt hazudta, hogy a pénzt egy félszemű bregnemű üzérnek adta át megörzés végett. A turpisság kisült s a jól indult leányt átkísérték a vizsgálóbíróhoz.

— **Kaczagtató hír.** A „Pesti Hirlap“ írja: Egyik felvidéki megyében nemrég igtatták be a németes hangzású névvel bíró új főispánt. Egy zsidó polgártárs zsidónak nézte a főispánt s kapacitálás után sem akarta meggyőződését megváltoztatni. S mikor kérdezték, hogy miként gondolhat ilyet, azt felelte:

— Csak azért, mert a képes újságban láttam az arcképét, mely alá az volt írva — met-szette Lönhard.

— **Egy halálraílt öngyilkossági kísérlete.** A königgrázi feygházban tegnap éjjel Diveczky Ferencz, négyezeres rablőgyilkos, a kit nem rég kötél által való halálra ítélték el, öngyilkosságot akart elkövetni. Hajnalban többször neki rontott a falnak, hogy fejét bezuzza, de társai meghallották a zajt és megakadályozták az öngyilkosságot. Diveczky sérülései csak jelentéktelenek.

— **Öngyilkos sikkasztó.** Milanóban Ghingelli, városszerte ösmert sportférfi, a

városi pénztár főhivatalnok, hosszabb idő óta üzött csalásai által a várost több mint százezer lírával károsította meg. Uzelmeinek csak tegnap jöttek nyomára s a rendőrség rögtön le akarta tartóztatni. Chiringelli azonban abban a perczben, mikor a rendőrök lakásán megjelentek, revolverrel agyonlötöte magát, hogy a börtön szegényétől megmeneküljön.

— **Merénylet az olasz király fővadászmestere ellen.** Gróf Mamoli, az olasz király fővadászmestere ellen — mint táviratban jeleztük — egy vadászat alkalmával, a melyet a san-rossorei vadászterületen rendeztek, ösmertlen tettesek merényletet követtek el. Vadászat közben egy sűrűből rálöttek s a gróf halálos sebet kapott. Umberto olasz király, a kit távirati úton értesítettek a szerencsétlenségről, San-Rossorebe érkezett. Mint egy távirat jelenti, a merénylet ügyében megindított vizsgálat során kitűnt, hogy egy Malherbi Emil nevű vadász golyója volt a szerencsétlenség oka. Az illető tagad minden rossz szándékot és azt állítja, hogy csak végtelen véletlen okozhatta a szerencsétlenséget. A golyó Mamoli orrát zúzta össze és látóképességét megfosztotta. Mamoli már Viktor Emanoel király szolgálatában udvari vadász volt és Umberto király kedvencei közé tartozott. Allapota reménytelen.

— **A barcellónai merénylők kivégeztetése.** A barcellónai oombamerénylet miatt halálra ítélt hat anarkhistát e hó 21-én végezték ki a monjouichi czitadella bástyáin, miután a minisztertanács szombaton este a halálos ítéletnek élethosszig való fogságra változtatását elvetette. Vasárnap reggel — ősi szokás szerint — az elítélteket a czitadella kápolnájába vezették, de előbb felolvasták előttük az ítéletet. A felolvasást az elítéltek átkozódásokkal, káromlásokkal szakították félbe és csak a templomban csöndesedtek le, hol az irgalmas rend szerzetesei készítették elő az utolsó utra. Ceroznelo, Sogas és Barnet anarkhisták nagyon leverteknek látszottak, Coche, Sabats és Godina azonban rendkívül izgatottak voltak. Az elítélteknek családjaikkal való utolsó találkozására nagyon sajtáságos volt. Sabats felhívta fiát a bosszura, s a többiek pedig megvető cinizmussal jelentették ki, hogy ha életben maradnának, ujra ott kezdenék, ahol elhagyták. A megbánás minden nyoma nélkül haltak meg. A kivégzés tartama alatt a hatóság teljesen kizárta a közönséget a czitadellából.

— **Telegrafáló bika.** A német-bolyi mészáros büszkén hazafelé ballagó bikája e napokban arra a gondolatra jött, hogy az utjába eső távirahivatalban vizitel. A hivatalos órák azonban már elmúltak s miután a négy lábú vendég a zárt ajtón nem tudott kopogtatni, ajtóstul rontott be a hivatalba. Képzelmű a még ott dolgozó postás kisasszonyok rémületét. A kijáratot elálta a vendég s ok rémületen bujtak a sarokba. Kényelmetlen helyzetükből csak akkor szabadulhattak, midőn a hivatali vendég negyed órai szorgalmas munka után, a táviró telepet, a szekrényeket és asztalokat teljesen összezúzva, a helyiségből elrohant. Mikor a mészárosnak elmondták ezt az esetet, indignálódva felelt: No tessék, nekem 6 órán túl már nem lehet táviratozni, s bikám pedig még egy negyed 7-kor is telegrafálhat.

— **Ellopott dinamitos láda.** A gondviselésnek különös jóakarata óvta meg a szegedi Valéria-tér lakosságát attól, hogy egy végtessé válható szerencsétlenségnek nem lettek áldozatai. A Valéria-tér és a Tabor-utca sarkán még a nagy árviz előtti időből fennmaradt régi épületek állanak, a melyeknek az udvarán már tizenegy év óta két nagy leszegezett láda hevert. A ládák tartalmáról egész a tegnapi napig mit sem tudtak s a lakók napközben gyanutlanul üldögéltek rajtuk, sőt az egyik egy kalaposmesternek rendes ebédő asztalául szolgált. A napokban a telket eddigi tulajdonosától dr. Gregersen György vette meg, s bejelentette a rendőrségnek, hogy a telken van két leszegezett nagy láda, mely

nem az ő tulajdona. Ugyanakkor kifejezést adott annak a gyaunak, hogy a ládákban valószínűleg dynamit van. A hatóság tegnap hivatalosan felbontatta a ládákat, s azokban vastag kőcseréteg alatt csakugyan néhány ezer robbantó gyutacsot találtak. A veszedelmes ládákat rendőri felügyelet alá helyezték. Mint utóbb kiderült, eredetileg hat láda hevert az udvaron, a melyek közül négyet ismeretlen tettesek elloptak és csak kettőt hagytak meg.

— **Félszeműek és bének a francia hadseregben.** A francziák minden aron túl akarják haladni a többi államok hadseregét és ezért oly rendszabályokhoz fordulnak, melyek már nagyon közel állanak a nevetségességhez. A „Deutsche Heeres Ztg.“ legutóbbi száma reflektál egy francia katonai közlönyre, a mely a hadügyminiszter egy rendeletét megtámadja. A rendeletben az foglaltatik, hogy a hadseregbe ezután a félszeműeket és bénekat is be kell sorozni. A közlemény bírálat tárgyává teszi ezt a rendeletet s kiemeli, hogy félszeműek és bének a hadseregnek nem hajtának hasznót, ellenben szerfölött nevetségessé teszik.

— **Ujságlírók egyesülete.** Londonban „The society of women journalists“ név alatt egy egyesület alakult, a melynek a célja az, hogy azokat az angol ujságlírókat, a kik Angliában és a külföldön működnek, egymással folytonos benső érintkezésben tartsa. A társaság programjának egyik pontja összegezi a társaság célját s ez az, hogy betöltsék azt a hézagot, a mely eddig abban a tekintetben fennállott, hogy az önálló nőszurnalistáknak eddig semmi összekötő intézményök nem volt. Ezenkívül pedig az utóbbi időben nagyon sok olyan nőújságitó tűnt föl, a kik nem valami nagy becsületére válnak kollégáknak. Az egyesület feladata lesz, hogy ezek ellenében az írónöket megvédje. A társaság szavazás útján veszi föl tagjai közé azokat az ujságlírókat, a kik már legalább két évig valamely nagyobb lapnál akár mint írónök, akár mint művésznök dolgoztak. A társaság elnöke Hungry kisasszony, a „Turth“ munkatársa. Alelnökei: Novikow asszony és Wirth asszony, a londoni „Daily News“ bécsi levelezője.

— **Munkácsy új képe.** Párisból írják, hogy Munkácsy új képét: Krisztus a keresztfán, holnaptól fogva kiállítják Párisban a Boetie-utcában lévő Charité-bazár nagytermében. Ez a kép tudvalevőleg Andrássy Gyula gróf mauzoleuma számára készült. A képet június 14-ig látogathatja meg a párisi közönség, és pedig beletpi díjak mellett. A bevételt a munkások családi házának adják oda.

— **Ferencz Ferdinánd Angolországban.** A Times abból az alkalmából, hogy Ferencz Ferdinánd főherczeg legközelebb Angolországba megy, hogy a földkörüli utazásában tapasztalt szívesseget, melyet iránta az angol hatóságok tanusítottak, az angol királynőnek megköszönje, hosszabb közleményt hoz. Elmondja, mintegy bemutatásképp az angol közönség előtt, hogy a főherczeg már 31 esztendő s hogy eddig keveset forgott a közönség előtt, noha az osztrák-magyar dualisztikus monarchiának nem ugyan bevallott, de nyilvánvaló örököse. Maga a főherczeg csupa delikateszből nem gerálja magát úgy mint trónörökös, miután a trón apjára, Károly Lajos főherczegre vár. Megtörténhetik azonban, hogy Károly Lajos főherczeg előbb hal meg, mint Ferencz József király, ki természetétől fogva valóban erősebb, ebben az esetben Ferencz Józsefet egyenesen Ferencz Ferdinánd fogja követni a trónra. A főherczeg a modenai herczeg nagy birtokait örökölte Felső-Olaszországban; de vannak azonkívül birtokai Csehországban is, hol szívesen tartózkodik, hol legjobb barátja Thun Ferencz gróf lakik. Különösen érdeklődik a főherczeg a földmívelés ügyei iránt és saját birtokain mintagazdaságot tart fenn. Emellett jó lövő, s a fegyverek dolgában szívesen megkérdezett szakteknitely. Tapasztalatait és élményeit szívesen közli. Mikor világkörüli útján járt, hosszú leveleket küldött rokonainak s barátjainak mindarról, a mit látott. Különösen meglepte India, s az az állami állapot, melyet ott Angolország teremtett. Ezt többször megírta leveleiben, s most az angol királynőnek is elfogja mondani. A főherczeg természetétől fogva tartózkodó természetű, ez



felmentett vádlottak elítélésére végett felelősséget jelentett be.

**Csemete dynamit-merénylet.**

Róma, május 26. (Saját tud. táv.) A *Via-Boffon* tegnap egy dynamit-bomba felrobbant a kert talát rombadöntötte, de emberéletben nem tett kárt, s a tettest elfogták. A merénylet *Rösler* itteni angol főkonsul tizenhárom éves fia, kit a rendőrségre vittek, s ki minden felvilágosítást megtagadott tettének okáról. — *Rösler*t az angol nagykövet közbenjárására egyelőre szabadlábra helyezték.

**Változás a romániai török konzulátusban.**

Konstantinápoly, május 26. (Saj. tud. táv.) *Sakir* pasát, a bukaresti követet Athénbe helyezték át, míg bukaresti követté *Resit* bejt, a belügyminiszterium egyik hivatalnokát nevezték ki.

**A világ leghosszabb vasutvonala.**

Pétervár, május 26. (Saj. tud. táv.) A nagy szibériai vasut, mely az *Uraltól* egész a Nagy-Oceánig terjedő területet átvágni fogja és így a világ leghosszabb vasutvonala leendő, három évvel korábban fog lehetőleg elkészülni, mint eredetileg tervezetett. Bár a vasutvonal pusztaságok, mocsarak és ingoványokon fog keresztül vezetni és sok őserdő lesz kiirtandó, az építkezés munkálatai mégis gyorsan előre haladnak.

**Amerika gabonakészlete.**

New-York, május 26. (Saj. tud. táv.) A hivatalosan ellenőrizhető gabonarakárakban a buza készlet kitett 21.5 millió hektolitert, a kukoricakészlet 2.8 millió hektolitert.

**KÖZGAZDASÁG.**

**Aradi gabonaüzleti hetiszemle.**

— Saját tudósításoktól. —

Arad, május 26.

(S. 38.) Kevés újat mondhatunk a lefolyt heti gabonaüzletről. Az üzlet pangás a helyzet javulása hamarosan alig remélhető. Kereskedőink igyekeznek raktáraikon minél előbb tudni, ami nagy veszteség mellett és csak nehézségekkel történik. Így nem lehet csodálni, hogy újabb vásárlásokhoz nincs kedvük. Az árak, melyek oly alacsonyak, minők régen voltak, még egyre csökkennek. A csökkenést elősegítik a vetések állásáról érkező kedvező hírek. De csökkenti a szerb és romániai buza behozatala is. Ha gabonáink ára 50 krral, vagy 1 frttal még lejjebb száll, akkor is képtelenek leszünk az idegen gabona árával konkurálni.

A tengeri-üzlet a buza sorsára jutott, mit már tegnapelőtt megjósoltunk. Míg a tengeri ára nálunk 4 frt 20, 4 frt 30 kr., addig az oláhországi 3 frt 90 kr., 4 frt. A minőség természetesen nem is hasonlít a miénkhez.

A hozatalok az elmúlt héten meglehetősen nagyok voltak. A vételkedv kedvezőtlen, az irányzat kellemetlen és lanyha. Az árak az összes gabonaneműeknél 20 egész 80 krig csökkentek.

Arad és Uj-Aradon eladatott:  
 Buza 1000—1500 mm. 6 frttól 6 frt 40 krajczárig.  
 Tengeri 800—1000 mm. 4 frttól 4 frt 20 krig.  
 Rozs névleg 5 frt.  
 Arpa névleg 5 frt 10 krtól 5 frt 40 krajczárig.  
 Zab névleg 6 frttól 6 frt 30 krig.

**Aratási kiállítások.**

Az utóbbi napokban a buza már mind sürűbben hánnya ki kalászeit; igen sok helyen szép nagyok a kalászkok. Altalában véve a vélemény, hogy az idén a gabona sokkal ha-

marább meg fog érni, mint az előző években; nem lehetetlen tehát, hogy a jövő hó közepé táján már megkezdődik az aratás.

A hesszeni légy nyoma nagyon észrevehető Békés, Jász-Nagykun-Szolnok, Arad és Temes vármegyékben. A buza részben már kalászat hánnya.

A rozsszal és kétszeressel bevetett területeken Arad megyében, Csanádban és Temesben hét métermázsán felüli termést remélnek. A repce Arad megyében kitünően áll.

Vinga, május 26. Vinga és vidékén a vetések a kedvező időjárás mellett jól fejlődnek. A buza némely helyen oly buja, hogy vágni kell; a rozs dusan virágzik. A zab nagyon szépen gyarapodik; az árpa főképen az őszi igen szép, magas, egészséges. A kender jól kikelt. A kaszálók középterméssel biztatnak. A legelők gyengék, a mi nagy baj, mert e miatt a marhát száraz takarmány mellett jórészt odahaza kell tartani. A legutóbbi esőre azonban remélhető, hogy a legelők is csakhamar javulnak. Gyümölcsök sok lesz.

Makó, május 26. Az ország számos vidékén mutakozó hesszeni legyek roppant nagy kárt okoznak városunk határában is. Több ezer kat. holdra rugó területen mutakoznak hesszeni legyek a szomszéd területeken és a város határában. Egyes táblákat a legyecskék jóformán egészen letaroltak már. A hol nincsen ez a káros rovar, ott a gabona eléggé jól áll, sőt néhol igen szép. Az árpa és zab részben kielégítő. A kapásnövények tulnyomólag jól állanak. Csupán a kerti vetemények, főképen pedig a város egyik speciálitása a hagyma van veszedelemben. Jelentékeny pusztítást okozott a hagymafélékben a hernyó s ennek folytán félannyi termés lesz, mint máskor. Gyümölcsök és szőlő igen jól áll.

**S z e s z ű z l e t.**

— Május 26. —

Ezen cikknek az ára a múlt héten változatlanul maradt.

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 58.50, kicsinyben 54.— hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

**Budapesti gabnatőzsde.**

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, május 26. d. a. 5 óra.

Gabona	Ár	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd	6.75—7.20
	tiszavidéki	„	6.80—7.20
	pestvidéki	„	6.75—7.20
	bácskai	„	6.75—7.20
	észak-magyarországi	„	6.85—7.25
Rozs	—	lanyha	5.20—5.35
Arpa	takarmány	csend.	5.95—6.30
	égetni való	„	6.55—7.40
Zab	—	lanyha	6.70—7.10
Tengeri	bánsági	lanyha	—
	másnemű	„	4.70—4.80
Káposzta-repce	—	lanyha	—
Köles	—	csend.	3.80—4.25
Májusi gabona ártétele	Buza	tavasza	szilárd 7.—7.02
		junius 1894	„ 6.76—6.78
		őszre	„ 5.45—5.47
	Tengeri	május-junius 1894	szilárd 4.69—4.71
		szept-október 1893	„ 4.81—4.83
Zab	Budapest sz. tavasza	szilárd	5.78—5.75
	Budapest sz. őszre	„	—
Káposzta-repce	aug.-szeptember 1893	szilárd	10.10—10.20

**KIS LOTTO.**

Budapesti.

61, 75, 57, 5, 8.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

**NYILTTÉR #**

**Dr. SCHREIBER VILMOS**

egyetemes orvostudor,  
 lakik Andrásytér 6. sz. I. em.

(Verbos-ház.)

**Rendel: délelőtt 8—9 óráig, délután 2—4 óráig.**

**SCHREYER FERENCZ,**  
 „Magyar Korona” szálloda.  
**Meghívás**

az 1894. évi május hó 28-án tartandó  
 30 éves jubileumra.

**Jutalomjátéka: CORINI A. R.**

urnak, az Aradon is általánosan kedvelt dal-komikusnak. Tekintve, hogy a nagyérdemű közönség irányomban jó indulatát sok éven át volt alkalmam tapasztalni, alázatosan bátorkodom a nagyérdemű közönséget megkérni, miszerint becses jóindulatával ma este is megisztelni méltóztassék, mely jóindulatáért a kedves aradi közönségnek legmélyebb köszönetem, előre is kifejezni bátorkodom.

Teljes tisztelettel:

**CORINI A. R.**

TELJESEN ÚJ MŰSOR.

Kezdeté 8 órákor

Belépti-díj 50 kr.

**RAVASZ IMRE**

legelső fényképészeti és festészeti műterme  
 Aradon, Andrásytér 15. sz.  
 Hermannpalota kerthelyiségében.

Elvállal minden fényképészeti szakmába vágó munkákat, készít kis képekről nagyobbításokat egész életnagyságig, olajban festve, vagy retoucheban. Továbbá látogató-jegy alakú fényképek ugyiszn Cabinet, Makart, Promenad Budoir és az ugynevezett új forma képeket, chromo-festett s beégetett képet, melynek finomsága minden festett képet felülmul. A legnyughatatlanabb gyermek megszólalásig élethűen egy másodperc alatt bármily nagyságu alakban fényképeztetik, a műteremben készült munkálatok tiszta és élethű kiviteleért kezeség nyújtatik. Felvételek kívánatra üzleten kívül is eszközöltetnek a legjutányosabb árak mellett. 357 9\*

**Gróf**

**Keglevich István utóda**

cognacgyár Promontoron,

mely 1882-ben alapított az osztrák-magyar monarchia legnagyobb és legjelentékenyebb cognacgyára,

\* és \*\* cognacját csak 1885. és 1886-ban,  
 \*\*\* cognacját csak 1888-ban,  
 \*\*\*\* cognacját csak 1891-ben

hozta forgalomba.

E gyár, a már korábban közzétett hivatalos kimutatás szerint, a múlt termelési évadban

**1.178,650 liter bort**

dolgozott fel, s a jelen termelési évadban feldolgozott bor mennyiségéről, mely a múlt évit megközelíti, hivatalos okmányokat rövid idő múlva közzé fog tenni.

Fentiek eléggé bizonyítják ezen gyár fizetének kiváló szoliditását s azért bizvást arra számíthatni, hogy bárki, ki a cognacnak megbízhatósága és minőségének kitünőségére szult fektet, a kizárólag csak díszlevelekkel kitüntetett, s mindenütt kapható

**Gróf Keglevich István**  
 cognac-ot

fogja kérni.

A gróf Keglevich István utóda  
 promontori cognacgyár igazgatósága  
 BUDAPESTEN.

Kitünő, jó minőségű

román és műportland

**CZEMENTET**

szállít jótállás mellett

az aradi és csanádi egyesült vasutak cement-  
és agyagáru-gyára.

319 21-

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek ARADON, Deák Ferencz-utca 39. szám alatt létesített a jelen korszak igényeinek megfelelő

**pinczegazdászati áruraktáromat**

b. figyelmébe ajánlani.

Főelrusító cikkeimet a következők képezik, u. m.: borfejtő-, dugaszoló-, kupakoló, Drill-féle mosógépek, palacktöltő készülék, sör-  
csapoló, fa- és rezscsapok, parafa- és fadugók, bortömlők, czin kapszulák, mindennemű üvegpa-  
laczkok, vízahólyag, kénlap, borkősav, szalicyl-  
sav, ugyszintén mindenféle **essenciák** stb.

Egyszersmind a paradicsom Saison beállításával egy a nagyérdemű közönség mint a takarékos háziasszonyok érdekét illetőleg felhívom a paradicsomdugaszokra, melynek  $\frac{1}{100}$  30-35 kr. 496 4-10

A midőn a nagyérdemű közönség b. pártfogásáért esedezem, vagyok kiváló tisztelettel

**SCHLESINGER MIHALY**  
pinczegazdászati cikkek áruraktára  
ARADON, Deák Ferencz-utca 39. sz.

Majdnem új. Keveset használt

**portál**  
tükör üveg táblákkal együtt  
olcsón eladó.

Bővebbet

**Dratsay Lajosnál**

ARAD.

537. 1-5.

Egy jónevelésű fiú, ki egy-két polgári iskolát végzett

**tanulónak**

felvétetik az „Aradi Nyomda-társaság”, könyvnyomdai intézetében fő-ut 51. sz.

**Versenyárgyalási hirdetmény.**

A nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. Minister urnak folyó évi május hó 12-én kelt 19314/V-2 sz. rendeletével a temesvármegyei Hosszuszó község feletti Marospartvédezetnek meghosszabításához s ezen partvédezet alatti zárógáthoz szükséges 264156 m<sup>2</sup> könyag termelése, szállítása és beépítése és ezzel kapcsolatos 3373 m<sup>2</sup> földmunka engedélyeztetvén, ezen munkák végrehajtásának biztosítása céljából folyó évi június 14-én az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében (Arad, Tokolytér 5/a sz.) zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A vállalatot szabályozó szerződés tervezete, az általános és részletes építési feltételek, elő-méret, költségvetés és tervek az aradi m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Az ajánlattevő köteles magyar nyelven szerkesztett ajánlatában világosan kijelenteni, hogy a helyi viszonyokat ismeri, a szerződési tervezetet és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes építési feltételeket megtekintette, megértette és azokat változtatlanul elfogadja; továbbá köteles az egységárat, melyek mellett a szóban forgó munkákat elvállalni hajlandó, számokkal és betűkkel világosan és érthetően kiírni.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és nevezett folyammérnöki hivatalhoz benyújtandó ajánlatokhoz az ajánlati költség-összeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek óvadékképes értékpapírokban vagy készpénzben az aradi m. kir. adóhivatalnál történt letétét igazoló pénztári nyugta is csatolandó, mely öt pecséttel lezárt és az ajánlat tárgyát jelző felirattal ellátott borítékban folyó évi június hó 14-ik napjának d. e. 8 órájáig a szállítani szándékozt könyag mintájával együtt nyújtandó be.

Bánatpénzül sem készpénz, sem értékpapírok a versenyárgyalásnál el nem fogadtnak, szintgy táviratilag küldött vagy oly ajánlatok, melyek a jelen hirdetményben megszabott határidő után érkeznek be, figyelembe nem vétetnek.

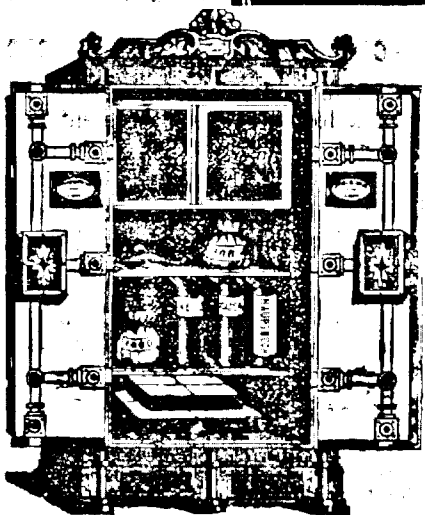
Az ajánlatok a kitűzött határnapon délelőtt 8 $\frac{1}{2}$  órakor nevezett folyammérnöki hivatal helyiségében hivatalosan fognak felbontatni, mely alkalommal ajánlattevők is jelen lehetnek. Arad, 1894. évi május hó 25.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA” MELLETT.

SINGER



A cs. kir. oestr. és a m. kir. miniszteriumok s államas-  
utak szállítói

tíz és betörés ellen biztos  
kis kézi és nagy

**pénzszekrények**

gyári raktára.

Közsegek számára kivételesen  
25% engedmény.

Amerikai varrógépek,  
**vasbútor**  
és pénzszekrények  
gyári raktára.  
**SINGER L. S.**

aradi kereskedő 1856. óta.



Asonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.



Valódi amerikai

**HOWE,**  
karikahajó

WHEELER & WILSON,

Singer és kézi varrógépek

osaladok, szabók és cipészek  
részére.

Mindennemű varrógépek ja-  
vítása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges ke-  
lékek. 581

SINGER L. S.







# Dürr Testvérek

fűszer-, csemege-, gyarmatáru-, ásványviz- és borkereskedése az „arany szarvashoz“ Aradon, fő-ut 2. sz. a városházzal szemben.

## Mindentéle friss töltésű ásvány- és gyógy-vizeket

bátorkodunk a n. é. közönség b. figyelmébe jutányos árak mellett ajánlani.

A volt KOTORÁTS MLADEN-féle **üzlethelyiség kiadó** és az ott levő **összes berendezés eladó**. Tudakozódhatni **Dürr Testvéreknél**.

Utazó és kézi kofferek.

## Kilényi C. és Társa

Arad Andrassy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönségnek valamint nagyrabecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

**tavaszi idényre**

megérkezett és nagyválasztéku újdonságainkat a következő cikkek közül u. m. szövetek, cretonok, vaylok, francia batistok, szatínok, delálnék, valamint a legjobb gyártmányu vásznak, chiffonok, canavászok, calvat és asztalneműekben, nemkülönbén kitűnő minőségű némez és szalmakalapok, legjobb divatu nap- és esőernyők, czérsaselyem keztyűk, harisnyák és nyakkendőkbén.

Midőn az eddig irányunkban tanusított b. pártfogásáért köszönetet mondunk, kérjük ezt a jövőben is föntartani, miért is mint eddig ugy továbbra is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tisztelettel

**Kilényi C. és Társa**  
a „kék golyó“-hoz.

P A P L A N O K.

Olcsóbb mint bárhol!

Olcsóbb mint bárhol!

## Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

1894. évi június hó 6-án

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utcza 12. sz. azon

1894. évi márcz. hóban esedékes

zalogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Weisz Dávid



MI AZ A PURINAL?

## PURINAL

Ugyanis a legújabb ruhatisztító-szer, mely a ruhákban lévő tisztátalanságokat, a melyek szadság, kátrány, kocsikenőcs, zsír, festék, olaj stb.-től erednek, nagyszerűen és visszaszármazhatlanul eltünteti, s az egy családnál sem nélkülözhető, miért is az minden átagotottabb üzletben és gyógyszer-tárban kapható.

Üvegje 25 kr.



**Kapható**  
15, 25, 40 és 75 krajczáros eredeti dobozokban.

Ajánljuk továbbá a legerősebb moly elleni szereinket, u. m.:

Kámfor, lavendula virág, naphtalin, naphtalinvászon, Patchouli levél, törött bors és az általánosán elősmert molykeveréket,

valamint

peronospora ellen rézgáliczot a legolcsóbb napiár mellett.



Raktáron tartjuk a világhírű

## WASMUTH-féle tyukszemgyűrűt,

mely 3x24 óra alatt a

a legfájdalmasabb tyukszemet is eltávolítja. Továbbá ajánljuk

## fertőtlenítő szereink

nagy raktárát a következőkben: Carbolsav nyers 30, 60, és 100%, carbolsav jegecsez, carbolpor 10%, Creolin, Cresylimész, vasgálicz a legjutányosabb árakon.

VOJTEK és WEISZ gyógyszer-üzlete Aradon.